

§ 96 vl. nař. č. 8/1928 Sb. Byl-li však přes to příkaz ten vydán nař. rozhodnutím, jest rozhodnutí to v rozporu s právním řádem.

Slušelo je proto zrušiti podle § 7 zák. o ss, aniž bylo třeba, aby se nss zabýval dalšími námitkami, jež vznáší stížnost proti jeho obsahu.

Č. 12.133.

Vodní právo: Právní účinnosti vodoprávního konsensu nestojí v cestě skutečnost, že případně známí zájemci nebyli k řízení, konanému podle § 83 čes. vod. zák., individuálně pozváni, jeho se nezúčastnili, a že nález nebyl jim doručen.

(Nález ze dne 13. listopadu 1935 č. 10.790/33.)

P r e j u d i k a t u r a: srov. Boh. A 11.286/34.

V ě c: Okresní výbor ve V. proti zemskému úřadu v Praze o vodoprávní revisi úpravy zábradlí při okresní silnici.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: K návrhu okres. výboru ve V., aby okresní úřad provedl u fy K., akc. spol. v K., vodoprávní revisi jejího vodního díla, pokud jde o ohrazení horního náhonu tamže, provedl okr. úřad ve Vrchlabí u výkonu dozorčí moci podle § 97 vod. zák. místní šetření a na jeho základě uložil v dohodě se zástupcem okr. výboru jmenované firmě výměrem z 9. května 1930 jisté úpravy horního náhonu, jenž byl vodoprávně povolen výměrem okr. hejtmanství ve Vrchlabí z 22. září 1905 a kolaudován výměrem téhož úřadu z 28. září 1906, ježto bylo shledáno, že ohrazení náhonu proti okr. silnici, podél něho vedoucí, nevyhovuje požadavkům bezpečnosti ve smyslu § 33 zák. vod., takže je nutno zábradlí při silnici zlepšiti nebo nově zříditi.

K odvolání firmy žal. úřad nař. rozhodnutím výměr I. stolice zrušil, a to v podstatě s tímto odůvodněním: Při příležitosti vodoprávního povolení přestavby náhonu, uděleného výměrem z 22. září 1905 právní předchůdkyni fy K., byla žadatelce tímto pravoplatným výměrem uložena následovní podmínka: »Vystavěné (bestehendes) zábradlí podél náhonu jest prodloužiti až k domu č. p. 31 a firma neb nástupci budou zábradlí udržovati.« Přestavba náhonu byla pak vodoprávně kolaudována. Povinnost firmy K. udržovati zábradlí podél břehu náhonu je vymezena touto konsensní podmínkou. Bylo proto věci okr. úřadu ve smyslu § 97 zák. o právu vodním ze dne 28. srpna 1870 č. 71 z. z. zkoumati, zda fa František K., akc. spol., zmíněnou povinnost dodržuje, a zjistiti, zda dnešní stav zábradlí (co do formy a materiálu, délky, výšky a bezpečnosti) odpovídá stavu podle povolovacího výměru, a naříditi nápravu, bylo-li zábradlí sešlé. Toho však úřad I. stolice neučinil, znalec neprokázal statickým výpočtem, je-li zábradlí méně bezpečné, úřad nezkoumal, je-li zábradlí téže konstrukce, jako bylo již hotové při povolování v roce 1905, nýbrž prostě nařídil doplniti zábradlí druhým ma-

dlem. Vyžaduje-li bezpečnost dnešního silničního provozu zábradlí jiné konstrukce neb z jiného materiálu, bylo věcí úřadů silničních, aby nařídily, čeho třeba. Změnily-li se poměry vozby, není věcí závodu, aby způsobil zábradlí náhonu, nýbrž je to věcí silniční správy. Vodoprávní úřad může pouze trvat na tom, aby dodržována byla podmínka v povolovacím výměru předepsaná. Ukládati povinnost dále jdoucí není podle ustanovení § 33 čes. vod. zák. přípustno, v povolovacím výměru z 22. září 1905 si úřad možnost takovou nevyhradil.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí podané nss uvážil toto:

Nař. rozhodnutí vychází z právního názoru, že závazky majitele vodního díla jsou vymezeny podmínkami pravoplatného vodoprávního konsensu a že nemohou býti nad to rozšiřovány. Stížnost proti tomu uplatňuje, že k vodoprávnímu řízení, na jehož základě byl vydán konsens z r. 1905, st-lka jako správkyňe silnice nebyla přibrána, ani jí konsens ten nebyl doručen, takže konsens tento proti ní vůbec nemůže působiti. Proti této námitce mluví však následovní úvaha:

Podle § 83 čes. vod. zák., nežádá-li uchazeč o povolení řízení vyzývacího (ediktálního) a nemá-li úřad se zřetelem k menší důležitosti díla důvodu, aby takové řízení nařídil, nastupuje řízení zkrácené; při něm sluší podnik pouze stručnou vyhláškou v dotčených obcích ve známost uvést, podnikatele, jakož i známé případné zájemce obeslati k stanovenému komisionálnímu jednání, při němž jest přednésti námitky, pokud se tak nestalo již dříve. Jinak má se za to, že zúčastnění se zamýšleným podnikem, jakož i s odstoupením nebo zatížením pozemkového vlastnictví, jichž bude k tomu zapotřebí, souhlasí, a vydá se nález bez ohledu na pozdější námitky.

Projekt úpravy horního náhonu, o niž jde, byl vyhláškou okr. hejtmství ve Vrchlabí z 27. července 1905 ve smyslu živn. novely z 15. března 1883 č. 39, resp. § 83 zák. vod. z 28. srpna 1870 č. 71 z. z. uveřejněn s upozorněním, že dne 5. srpna 1905 bude se konati na místě ve věci šetření, při němž mají se přednésti námitky, pokud se tak již dříve nestalo, jinak by se mělo za to, že ti, kterým záleží na podniknutí, a ti, kteří mají potřebných pozemků postoupiti, aneb ti, čí pozemky mají býti zavazeny, k tomu svolují. Poznamenáno, že v plány projektu lze nahlédnouti v úředních hodinách u jmenovaného úřadu nebo u obecního úřadu v K.

Svrchu citované ustanovení § 83 vod. zák. tedy výslovně vylučuje pozdější námitky zájemců — nehledě k námitkám povahy soukromoprávní, jež lze pak uplatniti jen pořadem práva (§ 83 odst. 2), — a dovoluje, aby nález byl vydán i když případně známí zájemci nebyli k řízení individuálně pozváni, jeho se nezúčastnili a i když jim nález nebyl doručen. Působí tedy nález podle pozitivního předpisu § 83 cit. zák. absolutně a nemůže proto skutečnost st-lem namítaná státi v cestě právní účinnosti vodoprávního konsensu z 22. září 1905 i proti st-li (srov. Boh. A 11.286). Námitka stížnosti, jež proti nař. rozhodnutí uplatňuje vadnost konsensního řízení, provedeného r. 1905, a neúčinn-

nost vodoprávního konsensu z 22. září 1905 proti st-li, není tedy důvodná.

Proti právnímu názoru žal. úřadu, že povinnost majitele náhonu v příčině zábradlí proti okr. silnici je vymezena podmínkami vodoprávního konsensu, uvádí stížnost, že podle ustanovení říš. zák. o vodním právu z 30. května 1869 č. 93 ř. z. je ponecháno úřadu, aby za změněných poměrů nařídil změnu svých předpisů a zajišťovacích opatření a že § 19 cit. zák. (míněn je zřejmě cit. čes. zem. zákon vodní) předpisuje výslovně, že úřad vodoprávní má právo, aby podle potřeby poměrů stanovil zvláštní podmínky zajišťovací. Opětovná rozhodnutí prý vyslovují, že nemusí v každém jednotlivém případě všechna ustanovení býti nutně shrnuta v jediné listině konsensní, a že je přípustné i doplnění na základě dalšího řízení. V tomto případě prý jde o doplnění, jež následkem změny dopravních a silničních poměrů od r. 1905 ukázalo se nutným pro bezpečnost.

K této námitce dlužno nejprve konstatovati, že vodoprávní úřad I. stolice, třeba že mluví o »vodoprávní revisi« podle § 97 zák. o právu vodním a třeba že se odvolává na vodoprávní konsens z 22. září 1905, nevyslovil, že majitel náhonu jest již podle podmínek tohoto konsensu povinen upravit nebo znovu zřídit zábradlí tak, jak se mu výměrem z 9. května 1930 ukládá. Povinnost majiteli náhonu výměrem tímto uložená jeví se i podle obsahu výměru I. stolice jako povinnost nová, kterouž se původní konsensní podmínky mění, resp. doplňují.

Nař. rozhodnutím byla k odvolání legitimované strany tato dodatečná změna konsensních podmínek zrušena. Tímto zrušovacím výrokem mohl by však stěžující si samosprávný okres býti jen tehdy zkrácen ve svých právech, kdyby měl právní nárok na řečenou změnu podmínek konsensních. Existenci takového nároku však stížnost ani sama netvrdí, omezujíc se na vývody, jimiž snaží se dokázati, že pravoplatný vodoprávní konsens není nezměnitelný, jak žal. úřad za to má. Než i kdyby bylo možno tomuto výkladu zákona přisvědčiti a kdyby tedy vodoprávní úřad byl snad za jistých předpokladů oprávněn dodatečně podmínky pravoplatného vodoprávního konsensu v neprospěch příjemce konsensu dodatečně měniti, neplyne z toho ještě nikterak, že některému účastníku přísluší právní nárok na tokovouto dodatečnou změnu podmínek pravoplatného konsensu. Stížnost sama se ani nepokouší takový právní nárok dokázati. Ježto pak nelze nalézti zákonného předpisu, z něhož by se nárok takový dal vyvoditi, nemůže stěžující si okres býti zrušením rozhodnutí I. stolice, jímž byla majiteli uložena dodatečná povinnost, přesahující konsensní podmínky, ve svých právech zkrácen a stížnost jeho nemůže býti proto uznána důvodnou.

Pokud pak stížnost vytýká jako vadu řízení, že žal. úřad nedal je doplniti šetřením o tom, zdali majitel náhonu správně plní podmínky vodoprávního konsensu, stačí k tomu podotknouti, že zjištění toto nemělo by žádného významu pro otázku, která byla na sporu, to jest pro otázku, zdali je přípustno pravoplatný vodoprávní konsens dodatečně doplniti

podmínkou, které vyžaduje změna dopravních poměrů na silnici podél náhonu běžící. Nebylo by tedy možno námitku tuto uznati za důvodnou, i kdyby stěžující si okres byl legitimován ji uplatňovati.

Č. 12.134.

Vodní právo: Povinnost vlastníka mlýnského náhonu, který tvoří samostatné vodní dílo, čistiti náhon?

(Nález ze dne 13. listopadu 1935 č. 18.105/35.)

V ě c: Státní pozemkový úřad v Praze proti zemskému úřadu v Praze o čištění vodního náhonu.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: K dožádání manželů Františka a Růženy K., spolumatelů mlýna čp. . . v P., rozhodl okr. úřad v Jičíně výměrem z 27. srpna 1932, že stpů má povinnost čistiti náhon č. kat. . . v L. a udržovati jez v potoce č. kat. . . v L. v řádném stavu.

Odvolání, které z výměru tohoto podal stpů, vyhověl žal. úřad nař. rozhodnutím potud, že zrušil výrok ukládající povinnost udržovati zmíněný jez, jímž se voda vzdouvá a přivádí do náhonu — uloživ současně okr. úřadu, aby o povinnosti udržovati jez znovu rozhodl —, kdežto výrok o povinnosti čistiti náhon č. kat. . . žal. úřad potvrdil změniv jen jeho odůvodnění.

Předmětem sporu vzneseného před nss jest pouze otázka, zda stpů je povinen čistiti náhon č. kat. . . v L. Otázky udržování jezu v potoce č. kat. . . v L. se stížnost nedotýká, a není tedy otázka ta předmětem řízení před nss-em.

Nss uvažoval o stížnosti takto:

Žal. úřad zjišťuje především, že nebyly vypátrány žádné osoby, které by k čištění náhonu č. kat. . . byly právoplatně zavázány, a které by tedy podle § 44 vod. zák. povinnost takové v první řadě postihovala. Proti tomuto zjištění stížnost nebrojí.

Žal. úřad ukládá udržovací povinnost stpů-u, resp. státu jen z toho důvodu, že stát — převzav od panství St. mimo jiné pozemky i část mlýnského náhonu, t. j. parcelu č. kat. . . s ujednáním, že dnem 18. listopadu 1924 přecházejí na stát užitky i povinnosti veřejnoprávní i soukromoprávní s držbou předaných nemovitostí spojené — má náhon č. kat. . . ve svém soukromém vlastnictví, má nad ním v mezích předpisů vod. zák. právní disposici a mohl by z něho míti eventuelně užitky, pročež stíhá jej i udržovací povinnost jako vlastníka náhonu ve smyslu § 44 vod. zák., t. j. jako toho, kdo nad náhonem tím má plnou právní disposici a jeho užívá.

Při tom vychází žal. úřad, jak z odůvodnění nař. rozhodnutí je patrné, z předpokladu — a sice podle mínění žal. úřadu z předpokladu nesporného —, že náhon je před dávnými roky uměle vybudovaným průplavem (strojeným splavem, umělým náhonem), jaký má na mysli § 44